

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTES JULIANAS KOKOTES [*Juliane Kokott*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2016. gada 8. septembrī¹

Lieta C-444/15

**Associazione Italia Nostra Onlus
pret
Comune di Venezia u.c.**

(Tribunale amministrativo regionale per il Veneto (Venēcijas reģionālā administratīvā tiesa, Itālija)
lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Vide — Noteiktu plānu un programmu ietekme uz vidi — Augsts vides aizsardzības līmenis atbilstoši LESD 191. pantam un Pamattiesību hartas 37. pantam — Ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamība saskaņā ar Direktīvu 2001/42/EK ietekmes novērtējuma nepieciešamības gadījumā saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK — Jēdziena “nelielas teritorijas vietējā līmenī” interpretācija

I – Ievads

1. Šī lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu mērķis ir turpināt precizēt Direktīvas par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu² (turpmāk tekstā – “SIVN”, SIVN ir stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums) piemērošanas jomu. Turklāt tas Tiesai sniedz iespēju pēc ilgāka laika atkal paust nostāju par Savienības mērķi sasniegt augstu aizsardzības līmeni vides politikas jomā.
2. Strīds pamatlietā ir par būvniecības projektu Venēcijas lagūnā. Lai gan saistībā ar to, neapšaubāmi, tika veikts ietekmes novērtējums atbilstoši Dzīvotņu direktīvai³, Itālijas iestādes, veicot iepriekšēju pārbaudi, izlēma, ka stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums atbilstoši SIVN direktīvai neesot nepieciešams, jo tiekot ietekmēta tikai neliela teritorija vietējā līmenī un esot paredzams, ka projektam nebūšot būtiskas ietekmes uz vidi. Šādā gadījumā SIVN direktīvā ir paredzēts, ka stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums nav jāveic.
3. Iesniedzējtiesa vispirms apšaubā, ka šis izņēmums no SIVN veikšanas pienākuma ir saderīgs ar Savienības tiesību prasību par augstu vides aizsardzības līmeni, kas savukārt liek uzdot interesantus jautājumus, it īpaši par šī Savienības politikas mērķa pārbaudi tiesā.
4. Pakārtoti iesniedzējtiesa lūdz sniegt tādu priekšnoteikumu interpretāciju, kuru izpildes gadījumā atbilstoši SIVN direktīvas tiesību normām noteikti plāni un programmas, lai gan tās ir jāpārbauda saskaņā ar Dzīvotņu direktīvu, var tikt atbrīvotas no visaptveroša stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma. Šajā gadījumā runa galvenokārt ir par jautājumu, kas ir jāsaprot ar “nelielu teritoriju vietējā līmenī”.

1 — Oriģinālvaloda – vācu.

2 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 27. jūnija Direktīva 2001/42/EK (OV 2001, L 197, 30. lpp.; OV Īpašais izdevums latviešu valodā, 15. nod., 6. sēj., 157.–164. lpp.).

3 — Padomes 1992. gada 21. maija Direktīva 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV 1992, L 206, 7. lpp.; OV Īpašais izdevums latviešu valodā, 15. nod., 2. sēj., 102.–145. lpp.).

II – Atbilstošās tiesību normas

A – Savienības tiesības

1) Primārās tiesības

5. Līguma par Eiropas Savienības darbību⁴ (turpmāk tekstā – “LESD”) 191. panta 2. punktā ir noteikti Savienības vides politikas principi:

“Savienības politika attiecībā uz vidi tiecas panākt augsta līmeņa aizsardzību, ievērojot dažādu Savienības reģionu stāvokļa atšķirības. Tā pamatojas uz piesardzības un preventīvās darbības principu, uz principu, ka videi nodarīts kaitējums jālabo, pirmām kārtām novēršot tā cēloni, un uz principu, ka maksā piesārņotājs.”

6. Līguma par Eiropas Savienību⁵ (turpmāk tekstā – “LES”) 3. panta 3. punkta otrajā teikumā saistībā ar vides aizsardzību ir noteikts līdzīgs mērķis:

“Savienības darbība ir vērsta uz to, lai panāktu stabilu Eiropas attīstību, kuras pamatā ir līdzsvarota ekonomiskā izaugsme un cenu stabilitāte, sociālā tirgus ekonomika ar augstu konkurētspēju, kuras mērķis ir panākt pilnīgu nodarbinātību un sociālo attīstību, kā arī vides augsta līmeņa aizsardzību un tās kvalitātes uzlabošanu. Tā veicina zinātnes un tehnikas attīstību.”

7. Arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas⁶ (turpmāk tekstā – “Harta”) 37. pantā saistībā ar vides politiku ir paredzēts:

“Augstam vides aizsardzības līmenim un vides kvalitātei jābūt integrētai Savienības politikā un jābūt nodrošinātai saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības principu.”

2) Dzīvotņu direktīva

8. Dzīvotņu direktīvas 6. panta 3. punktā ir paredzēts noteiktu plānu un programmu ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamām teritorijām novērtējums:

“Visos plānos vai projektos, kas nav tieši saistīti ar konkrēto teritoriju vai nav vajadzīgi tās apsaimniekošanai, bet kas atsevišķi vai kopā ar citiem plāniem vai projektiem varētu būtiski ietekmēt minēto teritoriju, attiecīgi izvērtē ietekmi uz šo teritoriju, ievērojot tās aizsardzības mērķus. Ņemot vērā novērtējuma atzinumus par ietekmi uz minēto teritoriju un saskaņā ar 4. punkta noteikumiem, kompetentā valsts iestāde piekrīt plāna vai projekta īstenošanai tikai tad, ja tā ir pārliecinājusies, ka netiks izjaukta attiecīgās teritorijas viengabalainība, un vajadzības gadījumā noskaidrojusi plašas sabiedrības viedokli.”

4 — OV 2012, C 326, 47. lpp.

5 — OV 2008, C 115, 13. lpp.

6 — OV 2012, C 326, 391. lpp.

3) SIVN direktīva

9. SIVN direktīvas preambulas 10. apsvērumā ir atsauce uz tās saikni ar Dzīvotņu direktīvu:

“Visiem plāniem un programmām, [..] kam saskaņā ar [..] [Dzīvotņu direktīvu] noteikta prasība veikt novērtējumu un kuri var būtiski ietekmēt vidi, vienmēr būtu jāveic sistemātisks vides novērtējums. Ja tajos paredzēts izmantot nelielas teritorijas vietējā līmenī vai arī paredzētas nelielas iepriekšminēto plānu un programmu izmaiņas, novērtējums būtu jāveic tikai tad, ja dalībvalstis konstatē, ka tiem varētu būt būtiska ietekme uz vidi.”

10. Atbilstoši SIVN direktīvas 1. pantam tai ir jānodrošina, ka [noteiktiem] plāniem un programmām, kam var būt būtiska ietekme uz vidi, to sagatavošanas un pieņemšanas procesā tiek veikts ietekmes uz vidi novērtējums. Tajā ir noteiktas minimālās prasības attiecībā uz vides pārskata sagatavošanu, apspriešanu, vides pārskata rezultātu izmantošanu un informācijas sniegšanu par pēc novērtējuma pieņemto lēmumu.

11. Ņemot vērā tās preambulas 10. apsvērumu, SIVN direktīvas 3. pantā ir formulēta stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanas joma:

“1. Vides novērtējumu saskaņā ar 4. līdz 9. pantu veic 2. līdz 4. punktā minētajiem plāniem un programmām, kam var būtiska ietekme uz vidi.

2. Saskaņā ar 3. punktu vides novērtējumu veic visiem plāniem un programmām:

a) [..]

b) kuru iespējamās ietekmes dēļ uz vidi noteikta prasība veikt novērtējumu saskaņā ar [..] [Dzīvotņu direktīvu] 6. vai 7. pantu.

3. Šā panta 2. punktā minētajiem plāniem un programmām, kurās noteikta nelielu teritoriju izmantošana vietējā līmenī [..], vides novērtējums vajadzīgs tikai tad, ja dalībvalstis konstatē, ka tie var būtiski ietekmēt vidi.

4. [..]

5. Dalībvalstis nosaka, vai 3. un 4. punktā minētajiem plāniem un programmām var būt būtiska ietekme uz vidi, izvērtējot katru atsevišķi vai pēc plānu vai programmu veida, vai arī izmantojot abas minētās metodes. Šim nolūkam, lai nodrošinātu, ka uz plāniem un programmām, kam var būt būtiska ietekme uz vidi, attiecināta šīs direktīvas prasības, dalībvalstīm jāņem vērā attiecīgie II pielikumā noteiktie kritēriji.

6. [..]”

12. II pielikumā ir minēti kritēriji, lai noteiktu SIVN direktīvas 3. panta 5. punktā minētās ietekmes iespējamo nozīmi.

B – Valsts tiesības

13. Itālijas Republika SIVN direktīvu valsts tiesībās transponēja ar 2006. gada 3. aprīļa *Decreto legislativo Nr. 152*. Valsts tiesību norma atbilst direktīvas formulējumam, arī tajā it īpaši nav ietverta jēdziena “nelielas teritorijas vietējā līmenī” definīcija. Valsts judikatūrā, ņemot vērā projekta ģeogrāfisko mērogu, šajā ziņā ir tikušas izstrādātas robežvērtības, proti, pilsētu teritoriju attīstības projektu gadījumā robežvērtība būtībā ir 40 hektāru liela platība, taču projektu jau esošās pilsētu teritorijās gadījumā – 10 hektāru liela platība.

III – Pamatlieta un lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

14. Pamatlietā runa ir par būvniecības projektu Venēcijas lagūnā tajā esošās Pelestrīnas salas galējā dienvidu punktā ar nosaukumu “Ca’ Roman”. “Società Ca’ Roman Srl” plāno apmēram trīs hektāru platībā uzbūvēt kopumā 42 dzīvojamās mājas. Tiešā tuvumā atrodas aizsargājamās teritorijas, kas ir daļa no Eiropas ekoloģiskā tīkla “Natura 2000”, jo tās ir izraudzītas kā īpaši aizsargājamas teritorijas savvaļas putnu saglabāšanai Putnu aizsardzības direktīvas izpratnē vai kā Kopienā nozīmīga teritorija dabisko dzīvotņu un savvaļas floras un faunas aizsardzībai Dzīvotņu direktīvas izpratnē.

15. Plāna ietekmes novērtējums atbilstoši valsts tiesību normām, ar kurām ir transponēta Dzīvotņu direktīva, bija pozitīvs, taču vienlaicīgi tika izvirzīti vairāki nosacījumi skarto Eiropas nozīmes aizsargājamo teritoriju aizsardzībai.

16. Kompetentā administratīvā iestāde arī pārbaudīja, vai atbilstoši valsts tiesību normām, kas atbilst SIVN direktīvai, būtu jāveic stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums. Šajā ziņā tā secināja, ka tas nav nepieciešams. Būvniecības projekts gan ietekmējot īpaši aizsargājamās teritorijas un Kopienā nozīmīgās teritorijas, un tādēļ saistībā ar to esot jāveic ietekmes novērtējums saskaņā ar Dzīvotņu direktīvu. Taču saskaņā ar Itālijas judikatūrā izstrādātajiem principiem minētais attiecoties tikai uz “nelielām teritorijām vietējā līmenī”. Attiecībā uz projektiem šādās teritorijās neesot jāveic stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums, ja vide tajās netiekot būtiski ietekmēta. No iesniedzējtiesas argumentācijas var secināt, ka kompetentās iestādes uzskatīja, ka konkrētā pazīme nav konstatējama.

17. Vides aizsardzības organizācija *Associazione Italia Nostra Onlus* (turpmāk tekstā – “*Italia Nostra*”) ir vērsusies pret šo rīcību *Tribunale amministrativo regionale del Veneto* (reģionālā administratīvā tiesa). Līdz ar to tā saskaņā ar LESD 267. panta trešo daļu uzdod Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai SIVN direktīvas 3. panta 3. punkts daļā, kurā ir atsauce arī uz tā paša panta 2. punkta b) apakšpunktā minēto gadījumu, ir spēkā esošs, ievērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību normas vides jomā un Pamattiesību hartu daļā, kurā ir atcelta vajadzība veikt sistemātisku stratēģisku vides vērtējumu plāniem un programmām, attiecībā uz kuriem jau ir uzskatīts par nepieciešamu veikt ietekmes novērtējumu saskaņā ar Dzīvotņu direktīvas 6. un 7. pantu?”
- 2) Ja tiek apstiprināta minētās tiesību normas spēkā esamība, vai SIVN direktīvas 3. panta 2. un 3. punkts, ievērojot šīs pašas direktīvas preambulas 10. apsvērumu, saskaņā ar kuru visiem plāniem un programmām, kam saskaņā ar Dzīvotņu direktīvu ir noteikta prasība veikt novērtējumu un kuri var būtiski ietekmēt vidi, vienmēr būtu jāveic sistemātisks vides novērtējums, ir interpretējami tādējādi, ka tie liedz tādu valsts tiesisko regulējumu, kāds ir Itālijas tiesiskais regulējums, kurā, definējot SIVN direktīvas 3. panta 3. punktā minēto jēdzienu “nelielas teritorijas vietējā līmenī”, ir atsauce tikai uz kvantitatīviem kritērijiem?
- 3) Ja atbilde uz iepriekšējo jautājumu ir noliedzīga, vai SIVN direktīvas 3. panta 2. un 3. punkts, ievērojot šīs pašas direktīvas preambulas 10. apsvērumu, saskaņā ar kuru visiem plāniem un programmām, kam saskaņā ar Dzīvotņu direktīvu ir noteikta prasība veikt novērtējumu un kuri

var būtiski ietekmēt vidi, vienmēr būtu jāveic sistemātisks vides novērtējums, ir interpretējami tādējādi, ka tie aizliedz tādu valsts tiesisko regulējumu, kāds ir Itālijas tiesiskais regulējums, kurā visi jaunu vai paplašināmu pilsētas zonu, kur iedarbībai pakļauto zonu platība ir līdz 40 hektāriem, attīstības projekti vai tādu pilsētas zonu pārbūves vai attīstības projekti, kas atrodas esošu pilsētas zonu teritorijā un kur iedarbībai pakļauto zonu platība ir līdz 10 hektāriem, ir atbrīvoti no automātiskas un obligātas stratēģiskā vides novērtējuma procedūras piemērošanas, lai gan, ņemot vērā to iespējamo ietekmi uz teritorijām, tiem jau ir ticis uzskatīts par nepieciešamu veikt ietekmes novērtējumu saskaņā ar Dzīvotņu direktīvas 6. un 7. pantu?”

18. Par šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu rakstveida paskaidrojumus iesniedza Eiropas Komisija, Eiropas Savienības Padome, Eiropas Parlaments, *Comune di Venezia*, Itālijas Republika, *Società Ca' Roman Srl* un *Italia Nostra*. Pieteikums par tiesas sēdes noturēšanu netika iesniegts, un Tiesa tādu nerīkoja.

IV – Juridiskais vērtējums

19. Pirms var tikt analizēts jautājums par SIVN direktīvas 3. panta 3. punkta spēkā esamību (par to B sadaļā), vispirms ir īsi jāanalizē prejudiciālā nolēmuma tiesvedības pieņemamība (par to A sadaļā). Pēc tam ir jāpārbauda jautājumi par interpretāciju (par to C sadaļā).

A – Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamība

20. *Comune di Venezia* un *Società Ca' Roman* ieskatā lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu nav pieņemams. Tās uzskata, ka uzdotajiem jautājumiem nav nozīmes lēmuma pieņemšanā, jo ar projektu skartā teritorija atrodas ārpus saskaņā ar Dzīvotņu direktīvu aizsargātajām teritorijām un attiecīgi novērtējums atbilstoši šīs direktīvas 6. vai 7. pantam neesot bijis jāveic. Tādēļ SIVN direktīvas 3. panta 2. punkta b) apakšpunkts un 3. punkts nebija jāpiemēro lietā jau no paša sākuma.

21. Taču šajā ziņā ir jānorāda, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, ko valsts tiesa uzdevusi saistībā ar tādu tiesisko regulējumu un faktiskajiem apstākļiem, kurus valsts tiesa definē, uzņemoties par to atbildību, un kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda, attiecas atbilstības pieņēmums. Tiesas atteikums lemt par valsts tiesas lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu ir iespējams tikai tad, ja acīmredzami ir skaidrs, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlietas faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu, ja problēma ir hipotētiska vai arī ja Tiesas rīcībā nav tādu vajadzīgo faktisko un tiesisko apstākļu, lai varētu sniegt noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem⁷.

22. Šie nosacījumi nav izpildīti. It īpaši nešķiet neiespējami, ka ietekmes novērtējums saskaņā ar Dzīvotņu direktīvu, kā izklāsta iesniedzējtiesa, saistībā ar konkrēto projektu ir jāveic, lai gan tas tieši skar tikai teritoriju ārpus aizsargājamās teritorijas, jo arī projekti ārpus aizsargājamām teritorijām var tās ietekmēt. Turklāt primāro tiesību un SIVN direktīvas interpretācijai ir sakars ar pamatlietas priekšmetu, problēma nav hipotētiska un iesniedzējtiesa ir sniegusi visu vajadzīgo informāciju, lai Tiesa varētu sniegt noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem. Līdz ar to lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

7 — Spriedums, 2016. gada 7. aprīlis, *KA Finanz* (C-483/14, EU:C:2016:205, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).

B – Par pirmo jautājumu

23. Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas uzzināt, vai ar Eiropas primārajās tiesībās un Pamattiesību hartā paredzēto augsta vides aizsardzības līmeni ir saderīga situācija, kad ne visiem plāniem, kuriem tiek veikts ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar Dzīvotņu direktīvas 6. un 7. pantu, *per se* ir jāveic obligāts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar SIVN direktīvu.

1) Savienības tiesībās noteiktā vides aizsardzības līmeņa pārbaude

24. Atbilstoši LESD 191. panta 2. punktam Savienības likumdevējam ir pienākums, veidojot vides politiku, panākt augsta līmeņa aizsardzību, ievērojot dažādu Savienības reģionu stāvokļa atšķirības. Šis mērķis ir nostiprināts arī Hartas 37. pantā un LES 3. panta 3. punkta otrajā teikumā.

25. Šīs tiesību normas nav jāinterpretē un jāpārbauda atsevišķi viena no otras. Tās drīzāk ir vienotā augsta vides aizsardzības līmeņa principa izpausme⁸, kuram, ņemot vērā tā vairākkārtējo nostiprināšanu Savienības tiesībās, ir jāpiešķir īpaša nozīme.

26. Tiesa kritēriju, kas ir jāpiemēro, pārbaudot konkrēta Savienības tiesību akta atbilstību saskaņā ar LESD 191. panta 2. punktu pieprasītajam vides aizsardzības līmenim, ir precizējusi spriedumos *Safety Hi-Tech*⁹ un *Bettati*¹⁰, kuros bija runa par ozona slāni noārdošu vielu izmantošanas aizliegumu.

27. Tajos Tiesa ir konstatējusi, ka LESD 191. pantā ir paredzēta virkne mērķu, principu un kritēriju, kas Kopienas likumdevējam ir jāievēro vides politikas īstenošanā. Tā kā šajā ziņā ir jālīdzsvaro konkrēti mērķi un principi un kritēriju piemērošana ir sarežģīta, tiesas kontrolei noteikti ir jāaprobežojas ar jautājumu par to, vai šie priekšnoteikumi nav tikuši novērtēti acīmredzami nepareizi¹¹.

28. Saistībā ar LESD 191. panta 2. punktā definēto Savienības vides politikas mērķi nodrošināt augsta līmeņa aizsardzību Tiesa ir arī pareizi konstatējusi, ka augsta līmeņa aizsardzības nodrošināšana noteikti nenozīmē visaugstāko iespējamo aizsardzības līmeni no tehniskā viedokļa¹². Tas izriet jau no formulējuma (tikai “augsta” līmeņa aizsardzība), kā arī no tā, ka LESD 193. pantā dalībvalstīm ir piešķirtas tiesības uzturēt spēkā vai ieviest vēl stingrākus aizsargpasākumus.

29. Pieņemot, ka līmenis varētu būt tikai “augsts” salīdzinājumā ar citu [aizsardzības] līmeni, Tiesa saistībā ar augsta vides aizsardzības līmeņa nodrošināšanu pagātnē ir balstījusies arī uz to, ciktāl Savienības tiesību aktos bija noteiktas prasības, kas bija plašākas par starptautiskajiem pienākumiem vides tiesību jomā¹³.

8 — Par Hartas 37. pantu skat. arī Paskaidrojumu attiecībā uz Pamattiesību hartu, OV 2007, C 303, 27. lpp.

9 — Spriedums, 1998. gada 14. jūlijs (C-284/95, EU:C:1998:352).

10 — Spriedums, 1998. gada 14. jūlijs (C-341/95, EU:C:1998:353).

11 — Skat. spriedumus, 1998. gada 14. jūlijs, *Safety Hi-Tech* (C-284/95, EU:C:1998:352, 36. un 37. punkts) un *Bettati* (C-341/95, EU:C:1998:353, 34. un 35. punkts), kā arī 2005. gada 15. decembris, Grieķija/Komisija (C-86/03, EU:C:2005:769, 88. punkts).

12 — Skat. spriedumus, 1998. gada 14. jūlijs, *Safety Hi-Tech* (C-284/95, EU:C:1998:352, 49. punkts) un *Bettati* (C-341/95, EU:C:1998:353, 47. punkts).

13 — Skat. spriedumus, 1998. gada 14. jūlijs, *Safety Hi-Tech* (C-284/95, EU:C:1998:352, 48. punkts) un *Bettati* (C-341/95, EU:C:1998:353, 46. punkts).

30. Šāds aizsardzības līmenis, kas ir plašāks par Savienībai starptautiskajās tiesībās noteiktajiem pienākumiem, varētu tikt konstatēts arī šajā gadījumā. Tas tādēļ, ka piemērojamajā Espo konvencijas par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā¹⁴ Kijevas protokolā par stratēģisko vides novērtējumu¹⁵ nav ietvertas speciālas tiesību normas par projektiem, kas vides aizsardzības nolūkā ir jāpārbauda īpaši.

31. Taču šāds salīdzinājums, izmantojot ārējus kritērijus, ir tikai nosacīti piemērots kritērijs. Izmantojot šo pieeju, atbilstoši loģikai būtu jāizmanto visaptveroša salīdzināmo grupu izvēle, precīzāk, būtu jāatbild uz jautājumu, vai atbilstoši šiem starptautiskajiem pienākumiem ir paredzēta augsta, vidēja vai zema līmeņa vides aizsardzība.

32. Bet it īpaši LESD 191. panta 2. punktā paredzētais mērķis neaprobežojas tikai ar vienkāršu ārējo kritēriju pārsniegšanu. Drīzāk atbilstoši tam vienmēr ir jācenšas sasniegt plašāku un labāku vides aizsardzību, pat ja visā pasaulē neeksistētu augstāks aizsardzības līmenis. Proti, aizsardzības līmenis katrā ziņā vairs nav augsts tad, ja pilnīgi bez grūtībām varētu tikt sasniegts vēl augstāks līmenis – to gan nedrīkst sajaukt ar prasību visos gadījumos sasniegt tehniski visaugstāko iespējamo aizsardzības līmeni.

33. No minētā izriet prasība, kas Savienības likumdevējam ir jāievēro, pieņemot tiesību aktus vides jomā, proti, uzlabot vides aizsardzību vismaz tur, kur to var panākt, pieliekot saprātīgas pūles, un kur tas nav pretrunā likumīgām interesēm.

34. Tādēļ kopsakarā ar šo secinājumu 27. punktā izklāstītajiem apsvērumiem, it īpaši to mērķu daudzveidību, kurus Savienības likumdevējs pamatoti var izvirzīt, nosakot vides aizsardzības saturu, augsta līmeņa aizsardzības princips atbilstoši LESD 191. panta 2. punktam ir acīmredzami pārkāpts, ja nav konstatējamās likumīgas intereses, kurām ir pretrunā augstāka līmeņa aizsardzība; turklāt “būt pretrunā” atbilstoši vispārējam Savienības tiesību samērīguma principam attiecas arī uz gadījumu, kad šādas intereses ir nesamērīgas ar iespējamo aizsardzības līmeņa uzlabošanu.

35. Turpinājumā es vispirms pārbaudīšu, vai SIVN direktīvas aizsardzības līmenis un, it īpaši, 3. panta 1. punktā noteiktā piemērošanas joma atbilst šai prasībai (par to 2) punktā), lai pēc tam analizētu jautājumu, vai var tikt pamatots, ka plāniem un programmām, kurām saskaņā ar Dzīvotņu direktīvu ir jāveic pārbaude, SIVN direktīvā paredzētajos gadījumos izņēmuma kārtā netiek veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (par to 3) punktā).

1) Vispārīgi par SIVN direktīvas aizsardzības līmeni

36. Ņemot vērā SIVN direktīvu, vispirms ir jākonstatē, ka tās mērķis ir aizsargāt vidi nevis ar plāniem vai programmām izvirzītām materiāltiesiskām prasībām, bet gan ar prasībām attiecībā uz dalībvalstu procedūrām saistībā ar ietekmes uz vidi noteikšanu, apzināšanu un novērtēšanu¹⁶.

14 — OV 1992, C 104, 7. lpp.; pēc Priekšlikuma Padomes Lēmumam, ar ko – Eiropas Kopienas vārdā – apstiprina pirmo un otro grozījumu ANO/EEK Espo konvencijā par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā (COM(2007) 470, galīgā redakcija), Kopiena šos nolīgumus 1997. gada 27. jūnijā apstiprināja ar nepublicētu Padomes lēmumu, kas acīmredzot tika pieņemts 1996. gada 15. oktobrī (skat. Priekšlikumu pirmajam Padomes lēmumam, OV 1992, C 104, 5. lpp.).

15 — OV 2008, L 308, 35. lpp.; pieņemta ar Padomes 2008. gada 20. oktobra Lēmumu 2008/871/EK, ar ko Eiropas Kopienas vārdā apstiprina 1991. gada ANO/EEK Espo konvencijas “Par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā” Protokolu par stratēģisko vides novērtējumu (OV 2008, L 308, 33. lpp.).

16 — Šajā ziņā skat. SIVN direktīvas preambulas devīto apsvērumu un par IVN direktīvu spriedumu, 2013. gada 14. marts, *Leth* (C-420/11, EU:C:2013:166, 46. punkts).

37. LESD 191. panta 2. punktā ir atļauts veikt pasākumus, kas ir saistīti tikai ar konkrētiem vides aspektiem, ja šie pasākumi vecina vides saglabāšanu un aizsargāšanu, kā arī tās kvalitātes uzlabošanu¹⁷. Par šādu konkrētu vides aspektu ir jāuzskata arī tiesību normas, kurās ir noteiktas tikai procesuālās prasības, lai ar sabiedrības kontroli veicinātu vides aizsardzību.

38. Šīs procesuālās prasības gan var stiprināt vides aizsardzību tikai tiktāl, ciktāl plāni un programmas vispār ietekmē vidi. Šajā ziņā SIVN direktīvas 3. punkta 1. punktā ir noteikta tās piemērošanas joma un līdz ar to aizsardzības līmenis, – atbilstoši tam stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu veic (tikai) plāniem un programmām, kam var būt būtiska ietekme uz vidi.

39. Šķiet, ka, ņemot vērā augsta līmeņa aizsardzības principu, nav arī aizliegts pieprasīt zināmu iespējamās ietekmes uz vidi būtiskumu. Šajā ziņā ir likumīgas intereses novērst tādas papildu izmaksas, kuras būtu saistītas ar stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanu katram tādām plānam un programmai, kas vidi var ietekmēt tikai nenozīmīgā apmērā. Šīs intereses nav arī acīmredzami pilnīgi nesamērīgas ar nelielu vides aizsardzības līmeņa uzlabošanu, kas tiktu konstatēta, veicot stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu plāniem un programmām, kuri, iespējams, būtiski neietekmē vidi.

2) Īpaši par SIVN direktīvas 3. panta 3. punktu

40. Ņemot vērā minētos secinājumus, bez grūtībām var tikt pārbaudīts, vai saskaņā ar LESD 191. panta 2. punktu pieprasītais aizsardzības līmenis netiek sasniegts tādējādi, ka plāniem un programmām, kuriem ir jāveic novērtējums atbilstoši Dzīvotņu direktīvai, izpildoties SIVN direktīvas 3. panta 3. punktā izvirzītajiem priekšnoteikumiem, proti, ja tajās ir noteikta tikai nelielu teritoriju izmantošana vietējā līmenī *un ja tās, iespējams, nevar būtiski ietekmēt vidi*, nav jāveic stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums.

41. Šajā ziņā vispirms ir jākonstatē, ka SIVN direktīvas 3. panta 3. punktā nemainīgi ir uzturēts spēkā 3. panta 1. punktā noteiktais aizsardzības līmenis. Tas tādēļ, ka arī atbilstoši minētajam plāniem un programmām, kurām ir jāveic novērtējums saskaņā ar Dzīvotņu direktīvas 6. panta 3. punktu, taču kurās ir noteikta nelielu teritoriju izmantošana vietējā līmenī, ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, ja dalībvalstis noteic, ka tās, iespējams, būtiski ietekmē vidi.

42. It īpaši SIVN direktīvas 3. panta 3. punktā papildus paredzētajam, ka “dalībvalstīm ir jākonstatē”, ka plāniem un programmām ir šī ietekme, šajā ziņā nevar tikt piešķirta īpaša nozīme, jo minētais ir tikai direktīvas rakstura izpausme, proti, ka dalībvalstis konkrētajā gadījumā to transponē. Iespējamā dalībvalstu rīcības brīvība katrā ziņā tiek ierobežota tādējādi, ka tām ir pienākums plāniem, kuru gadījumā, it īpaši ņemot vērā to raksturu, sekas un iespējamās skartās teritorijas, ir jāreķinās ar būtisku ietekmi uz vidi, veikt ietekmes uz vidi novērtējumu¹⁸. Lai konstatētu, vai ir jāreķinās ar būtisku ietekmi uz vidi, tām saskaņā ar SIVN direktīvas 3. panta 5. punktu ir jāievēro II pielikuma kritēriji¹⁹.

17 — Spriedums, 1998. gada 14. jūlijs, *Bettati* (C-341/95, EU:C:1998:353, 43. punkts).

18 — Spriedumi, 2011. gada 22. septembris, *Valčiukienė* u.c. (C-295/10, EU:C:2011:608, 46. punkts) un 2015. gada 10. septembris, *Dimos Kropias Attikis* (C-473/14, EU:C:2015:582, 46. un 47. punkts). Skat. arī spriedumu, 2013. gada 18. aprīlis, *L* (C-463/11, EU:C:2013:247, 38. punkts).

19 — Skat. spriedumu, 2013. gada 18. aprīlis, *L* (C-463/11, EU:C:2013:247, 31., 33., 39. un 41. punkts).

43. Minētais atspoguļo atšķirību no lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu minētās judikatūras, kurā tiek apstrīdēta līdzīgu IVN direktīvas tiesību normu²⁰ transponēšana, jo tā pamatojas tikai uz robežvērtībām vai būvniecības projektu pilsētās atrašanās vietu ārpus apbūvētām teritorijām²¹. Proti, šajos gadījumos netiek veikta pārbaude par to, vai neaptvertie projekti tik un tā nevar būtiski ietekmēt vidi.

44. Turklāt Padome pareizi uzsver, ka šis tiesiskais regulējums neliek apšaubīt arī Dzīvotņu direktīvas aizsardzības līmeni. SIVN direktīvas 3. panta 3. punkts neietekmē pienākumus saskaņā ar Dzīvotņu direktīvas 6. panta 3. un 4. punktu.

45. Tā kā tādējādi, ņemot vērā 2) punktā izdarītos secinājumus, SIVN direktīvas 3. panta 3. punkts vēl vairāk nesamazina 3. panta 1. punktā noteikto aizsardzības līmeni, nav pamata apšaubīt LESD 191. panta 2. punktā pieprasītā augsta vides aizsardzības līmeņa nodrošināšanu.

46. Turpretim *Italia Nostra* būtībā norāda, ka pieprasītais aizsardzības līmenis netiek ievērots tādējādi, ka, piemērojot SIVN direktīvas 3. panta 3. punktu, plāniem un programmām, saistībā ar kuriem jau ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar Dzīvotņu direktīvu, var netikt veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums.

47. Ir tiesa, ka minētais sākotnēji šķiet pretrunīgs, jo būtiskas ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo teritoriju iespējamība, kas ir novērtējuma saskaņā ar Dzīvotņu direktīvas 6. panta 3. punktu veikšanas pienākuma priekšnoteikums, parasti atbilst būtiskas ietekmes iespējamībai SIVN direktīvas 3. panta 3. punkta izpratnē²².

48. Tādēļ bija loģiski SIVN direktīvas 3. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzēt neapstrīdamu pieņēmumu, ka saistībā ar plāniem un programmām, kuriem ir jāveic ietekmes novērtējums saskaņā ar Dzīvotņu direktīvas 6. panta 3. punktu, kā priekšnoteikums ir izvirzīts arī ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar SIVN direktīvu.

49. Taču ir iespējami gadījumi, kad esošas nelielas šaubas par pasākuma nekaitīgumu var tikt ļoti viegli kļiedētas ar ierobežotu pārbaudi saskaņā ar Dzīvotņu direktīvas 6. panta 3. punktu, un līdz ar to pēc šīs īpašās pārbaudes vairs nav šaubu par ietekmes uz vidi novērtējuma saskaņā ar SIVN direktīvu nepieciešamību. Šajā gadījumā ir pamatoti neveikt visaptverošu ietekmes uz vidi novērtējumu saskaņā ar SIVN direktīvu. Tas tādēļ, ka arī ar šo ierobežojumu plāni un programmas, kuri var būtiski ietekmēt vidi, vienalga ir jāpārbauda, kā tas ir pieprasīts SIVN direktīvas 3. panta 1. punktā. Tādēļ šo secinājumu 39. punktā minēto iemeslu dēļ arī SIVN direktīvas 3. panta 3. punkts šajā ziņā nodrošina LESD 191. panta 2. punktā pieprasīto līmeni.

50. Par to, vai pamatlietā ietekmes uz vidi esamība ir izslēgta pamatoti, šajā gadījumā nav jālemj, un saskaņā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par to nav jālemj arī valsts tiesai, jo acīmredzami nav tikuši izvirzīti attiecīgi iebildumi. Tomēr apstākļi, ka projektam tikuši piemēroti vairāki nosacījumi, lai aizsargātu attiecīgās Eiropas nozīmes aizsargājamās teritorijas, rada šaubas par to, ka, pamatojoties uz novērtējumu atbilstoši Dzīvotņu direktīvas 6. panta 3. punktam, varētu tikt novērsta būtiskas ietekmes uz vidi iespējamība SIVN direktīvas 3. panta 3. punkta izpratnē. Par to pašu liecina prasības, kas projektam tikušas izvirzītas, veicot iepriekšēju pārbaudi saistībā ar ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību saskaņā ar SIVN direktīvu.

20 — Tagad Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 13. decembra Direktīva 2011/92/ES par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV 2011, L 26, 1. lpp.), pēdējo reizi grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Direktīvu 2014/52/ES (OV 2014, L 124, 1. lpp.).

21 — Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu ir minēts 1999. gada 21. septembra spriedums Komisija/Īrija (C-392/96, EU:C:1999:431, 64.–67. punkts) un 2006. gada 16. marta spriedums Komisija/Spānija (C-332/04, EU:C:2006:180, 77.–81. punkts).

22 — Skat. manus secinājumus lietā *Lesoochranárske zoskupenie VLK* (C-243/15, EU:C:2016:491, 78. punkts) un tajos minēto judikatūru par IVN direktīvu un SIVN direktīvas preambulas 10. apsvērumu.

51. Tādēļ uz pirmo iesniedzējtiesas jautājumu ir jāatbild tādējādi, ka no tā pārbaudes neizriet nekas tāds, kas varētu likt apšaubīt SIVN direktīvas 3. panta 3. punkta spēkā esamību.

C – Par otro un trešo jautājumu

52. Otrais un trešais jautājums ir par SIVN direktīvas 3. panta 3. punkta interpretāciju, tātad – par tādas tiesību normas interpretāciju, kuras atbilstība primārajām tiesībām bija jāanalizē pirmajā jautājumā²³. Jānoskaidro ir tāda formulējuma nozīme, atbilstoši kuram plāniem un programmām, kuriem gan ir jāveic novērtējums saskaņā ar Dzīvotņu direktīvu, taču kurās ir noteikta tikai “nelielu teritoriju izmantošana vietējā līmenī”, nav jāveic stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums, ja dalībvalstis konstatē, ka tie nevar būtiski ietekmēt vidi.

53. Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas zināt, vai novērtējot to, vai plānā vai programmā ir noteikta šādas nelielas teritorijas izmantošana vietējā līmenī, drīkst ņemt vērā tikai projekta platību. Vajadzības gadījumā iesniedzējtiesa trešajā jautājumā vaicā par Itālijā konkrēti piemēroto platības robežvērtību (40 vai, attiecīgi, 10 hektāri) atbilstību direktīvai. Uz abiem jautājumiem var atbildēt kopīgi.

54. Šajā ziņā vispirms ir jākonstatē, ka, lai plāns vai programma tiktu atzīts par pasākumu, ar kuru ir noteikta nelielas teritorijas izmantošana vietējā līmenī, ir jābūt izpildītiem diviem priekšnoteikumiem, – pirmkārt, nelielas teritorijas izmantošanai, un, otrkārt, noteikšanai vietējā līmenī. Turpinājumā es vispirms analizēšu otro pazīmi, proti, to, kas ir saistīta ar vietējo līmeni.

1) Noteikšana vietējā līmenī

55. Vietējā līmeņa pazīme SIVN direktīvā parādās vēl vienā vietā, proti, 2. panta a) punkta pirmajā ievilkumā, norādot uz definīcijām, precīzāk, tādu plānu un programmu kvalifikāciju, kuri ietilpst direktīvas piemērošanas jomā. Tajā norāde uz vietējo līmeni, tāpat kā reģionālo un valsts līmeni, tiek izmantota, lai apzīmētu iespējamās kompetentās plānošanas vai atļaujas piešķiršanas iestādes.

56. SIVN direktīvas 3. panta 3. punktā gan trūkst tiešas norādes uz to, ka arī šajā gadījumā ar vietējo līmeni ir domāts administratīvais līmenis. Taču citādā ziņā identiskais formulējums un sistēmiskais kopsakars liecina par to, ka jēdzienam 3. panta 3. punktā ir tāda pati nozīme kā direktīvas 2. panta a) punkta pirmajā ievilkumā. Līdz ar to priekšnoteikums tam, lai plāns vai programma tiktu atzīts par pasākumu, kura mērķis ir teritorijas izmantošana vietējā līmenī, ir tāds, ka pasākums ietilpst vietējo – nošķirot no reģionālo un valsts – plānošanas un atļaujas piešķiršanas iestāžu kompetencē.

57. No minētā jau kā atbilde uz iesniedzējtiesas otro jautājumu izriet, ka tiesiskais regulējums, kurā, definējot plānus un programmas, kuros ir noteikta “nelielu teritoriju izmantošana vietējā līmenī”, ir ietverta tikai atsauce uz plāna skarto platību, neatbilst SIVN direktīvas 3. panta 3. punktam. Tomēr, tā kā pamatlietā apstrīdēto pasākumu atbilstoši lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu ir veikusi Venēcijas pilsēta, nevar tikt izslēgts, ka runa ir par pasākumu vietējā līmenī.

2) Nelielas teritorijas izmantošana

58. Ja ir konstatējama vietējās iestādes kompetence, saistībā ar SIVN direktīvas 3. panta 3. punkta piemērojamību ir arī jāpārbauda, vai plānā ir noteikta tikai nelielas teritorijas izmantošana.

23 — Skat. iepriekš B sadaļu.

59. Ņemot vērā iesniedzējtiesas otro jautājumu, šajā ziņā vispirms ir jākonstatē, ka teritorijas lieluma kritērijs var būt tikai konkrētās teritorijas, kas ir noteikta plānā, platība, neņemot vērā projekta ietekmi uz vidi. Par to liecina jau vārda “teritorija” burtiskā nozīme. Vērtējot sistēmiski, interesants ir apstāklis, ka 3. panta 3. punktā ir ietverta atsauce tikai uz teritoriju, kuras *izmantošana* ir *noteikta* plānā; šādi ir izmantots šaurāks formulējums, nekā tas ir darīts citur direktīvā, kur visur runa ir par teritorijām, kuras (iespējams) *ietekmē* projekts vai tā sekas²⁴. Minētais arī liecina par to, ka vienīgā nozīme ir konkrētās teritorijas, kas ir noteikta plānā, platībai.

60. Arī teleoloģiski apsvērumi vismaz neliedz izmantot šajā gadījumā piedāvāto vērtējumu, kurā tiek ņemta vērā tikai platība. Konkrētās tiesību normas, atbilstoši kurai plāniem un programmām, kurās ir noteikta nelielu teritoriju izmantošana, ir jāpiemēro stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums tikai ar nosacījumu, ka tiek veikta iepriekšēja pārbaude par to, vai ir iespējama būtiska ietekme uz vidi, mērķis it īpaši nav galvenokārt nodrošināt pēc iespējas augstu vides aizsardzības līmeni. Ja tas būtu vienīgais tiesību normas mērķis, nebūtu bijis nepieciešams 3. panta 3. punktā noteikt izņēmumu no tiesiskā regulējuma 3. panta 2. punkta b) apakšpunktā. Šādā gadījumā visiem plāniem un programmām, kas ir jānovērtē saskaņā ar Dzīvotņu direktīvas 6. panta 3. punktu, būtu papildus jāveic stratēģiskais novērtējums, un tādējādi, iespējams, tiktu nodrošināts nedaudz augstāks aizsardzības līmenis.

61. Dodot priekšroku iepriekšējai pārbaudei iepretim ietekmes uz vidi novērtējumam saskaņā ar Dzīvotņu direktīvu, kuram automātiski seko stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums, mērķis drīzāk galvenokārt ir nevajadzīgu izmaksu un procedūras novilcināšanas novēršana. Saistībā ar šo mērķi kā nošķiršanas kritērijs starp plāniem, kuriem vienmēr ir jāveic novērtējums, un plāniem, kuru gadījumā vispirms tiek veikta iepriekšēja pārbaude, piemērots ir platības mērogs, – arī ja nešaubīgi ģeogrāfiskā ziņā ir konstatējami mazi plāni un programmas, kuriem ir būtiska ietekme uz vidi²⁵ (un kuriem līdz ar to atbilstoši 3. panta 3. punktam ir jāveic arī stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums), pirmkārt, var tipveidā prezumēt, ka plašāka mēroga pasākumi katrā ziņā vidi ietekmē būtiskāk nekā katrā ziņā salīdzinoši mazāka mēroga plāni un tādēļ iepriekšējā pārbaude saistībā ar lielāka mēroga pasākumiem bieži nebūtu nepieciešama. Otrkārt, tā kā ģeogrāfiskā mēroga noteikšana nenozīmē būtiskus papildu izdevumus, tā var efektīvi ierobežot izdevumus, šajā ziņā nekavējot direktīvas kopējā mērķa īstenošanu, proti, ieviest pārbaudes procedūru attiecībā uz aktiem, kuriem var būt būtiska ietekme uz vidi²⁶.

62. Līdz ar to rodas nobeiguma jautājums par to, kāda ģeogrāfiska mēroga teritorija vēl ir uzskatāma par “mazu”.

63. Šajā ziņā vispirms ir jākonstatē, ka Savienības likumdevējs nav noteicis konkrētu robežvērtību. Šajā ziņā dalībvalstīm ir rīcības brīvība, nosakot šādas robežvērtības. Šo rīcības brīvību ierobežo tikai tā, kas atbilstoši normālai pasaules uztverei var vēl tikt apzīmēts kā “maza” teritorija, augšējā robeža.

64. Ir arī jāņem vērā, ka teritorija par mazu var tikt atzīta tikai salīdzinājumā ar atskaites lielumu.

65. Pēc manām domām, par atskaites lielumu būtībā var kalpot trīs teritorijas, – visa Savienības teritorija, kas nozīmē, ka varētu tikt noteikta konkrēta visās dalībvalstīs spēkā esoša “maza” platība, attiecīgās dalībvalsts platība, kā arī, visbeidzot, platība, kas ietilpst attiecīgā vietējā administratīvā līmeņa kompetencē.

66. Tā kā nelielu teritoriju izmantošanas kritērijs tiek izvirzīts papildus prasībai par noteikšanu vietējā līmenī – un tātad tam tas ir jāierobežo vēl vairāk –, kā uz attiecīgo atskaites lielumu pareizi ir jābalstās uz platību, kuru uzrauga attiecīgais vietējais administratīvās varas nesējs. Proti, tas, kas salīdzinājumā ar visu dalībvalsts vai pat Savienības teritoriju ir jāuzskata par mazu, parasti gan būs lielāks par vietējā administratīvā līmeņa kompetencē ietilpstošu teritoriju.

24 — Skat. SIVN direktīvas 3. panta 2. punkta b) apakšpunktu, I pielikuma c) un d) punktu, kā arī II pielikuma 2. punktu.

25 — Skat. spriedumu, 1999. gada 21. septembris, Komisija/Irija (C-392/96, EU:C:1999:431, 66. un nākamie punkti) – par IVN direktīvu.

26 — Skat. spriedumu, 2012. gada 22. marts, *Inter-Environnement Bruxelles* (C-567/10, EU:C:2012:159, 30. punkts).

67. Tas gan vienlaikus nozīmē, ka tas, kas tiek uzskatīts par mazu teritoriju, ir atkarīgs no kompetenču sadalījuma, kā arī vietējo un (šajā ziņā norobežojot) reģionālo līmeņu rakstura dalībvalstīs. Taču tās gan ir loģiskas, ja pat ne apzinātas sekas tam, ka trūkst saskaņošanas vai precizēšanas SIVN direktīvas 3. panta 3. punktā un ka notiek atsaukšanās uz vietējo līmeni.

68. Šajā ziņā platība augstākais 5 % apmērā no attiecīgās vietējā administratīvā līmeņa kompetencē ietilpstošās teritorijas kā atskaites vērtība, šķiet, ir tā, kas atbilstoši normālai pasaules uztverei vēl var tikt uzskatīta par “mazu” teritoriju. Taču platības ziņā īpaši lielu vietējo teritoriju subjektu gadījumā parasti ir aizliegts sasniegt šo atskaites vērtību.

V – Secinājumi

69. Tādēļ iesaku Tiesai uz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbildēt šādi:

- 1) pārbaudot pirmo jautājumu, nav secināts nekas tāds, kas varētu likt apšaubīt Direktīvas 2001/42/EK par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu 3. panta 3. punkta spēkā esamību;
- 2) Direktīvas 2001/42 3. panta 3. punkta piemērojamības priekšnoteikums līdz ar nelielas teritorijas izmantošanu ir tāds, ka plāns vai programma ietilpst vietējās iestādes kompetencē. Tādēļ tiesību normai ir pretrunā tiesiskais regulējums, kurš saistībā ar jautājumu, vai plānā vai arī programmā ir noteikta nelielas teritorijas izmantošana vietējā līmenī, balstās tikai uz teritorijas, kas ir noteikta plānā, platību;
- 3) atbilstoši Direktīvas 2001/42 3. panta 3. punktam plānā vai programmā vairs netiek noteikta nelielas teritorijas izmantošana, ja attiecīgā teritorija pārsniedz atskaites vērtību 5 % apmērā no attiecīgās vietējā administratīvā līmeņa kompetencē ietilpstošās teritorijas platības.